

Befejeződött a matematikusok konferenciája

bolgár — és természetesen magyar kutatók vettek részt, összesen 120-an. A Bolyai János Matematikai Társulat által, a tudományegyetem biológiai épületében rendezett konferencia célja az volt, hogy a tudományág jeles képviselői áttekintsék a gráfelméletben alkalmazott algebrai módszerek körét, és új felhasználási lehetőségeket keressenek.

A szegedi szervező bizottság elnöke, dr. Lovász László tanszékvezető egyetemi tanár, aki a konferencián előadást is tartott, elmondta: hosszú ideje megoldatlan elméleti kérdésekre is választ kaptak a kutatók; sok fontos, új eredményt jelentettek be a szegedi tudományos ülésen,

*folyóirat-
olvasó*

rovatban közli Fráter Jánosné Bolyai Farkas eddigi a szakirodalom számára is ismeretlen levelét.

A romániai magyar irodalom előzményeiről, az 1918 előtti erdélyi regionális törekvésekről szól Pomogáts Béla tanulmánya. A szerző a kezdeményezések és kísérletek számbavételével bizonyítja, hogy a romániai magyar irodalom — bár „az erdélyi magyarság nemzeti-ségi létével egyidős” — nem a „semmiből” született.

A kritika rovatban tucatty, közelmúltban megjelent könyvről olvasható bírálat. Tüskés Tibor és *Greszsa Ferenc* Csorba Győző, illetve Fodor András munkáit méltatja. Két prózakötetről (Kondrád György: A városalapító, Ammus József: Húsvéthétfő) Imre László és *Vekerdí László* írt elemzést. A marosvásárhelyi Gálffy György interjúkötetéről szól *Márkus Béla* írása. Horváth Teri és Granasztói Pál emlékiratáról *Czine Mihály* és *Tandori Dezső*, Féja Géza, Juhász Béla és Turczel Lajos tanulmánykötetéről *Olasz Sándor*, *Kulcsár Szabó Ernő* és *Kovács Győző* ír. A népszerű Magyar História sorozat három legutóbbi kötetét *Gergely András* értékeli. *Vekerdí László* Várdy Béla munkáját (Az újabb magyar historiógráfia), *Kósa László* a Vásártörténet — Hídvásár c. kiadványt ismerteti.

A magyar film jó néhány izgalmas kérdésével három réteg foglalkozik a Művészet rovatban. Alkotói (részben forgatókönyvírói) gondjairól vall **Csoóri Sándor**. **Tornai József** A látó és törvénykezős címmel **Sára Sándor** portréját rajzolja meg. Szeptemberben kerül a mozik műsorára **Sára Nyolcvan** húszár című filmje, melyről most Kovács István ír. — **Horváth Dezső** ezúttal **Pataki Ferenc** festőművész műtermébe látogatott. A folyóirat szeptemberi számát **Pataki Ferenc** munkái és **Móser Zoltán** **Juhász Ferenc**ről és a **Nyolcvan** húszár forgatásáról készített fotói illusztrálják.

Iraki szakemberek tanulnak a Mechlabor pécsi gyárában. A közel-keleti országból ök sajátítják el elsőként az üzem legkorszerűbb, legújabb termékeinek, az STMB 600 és 610 típusú studiómagnetofonoknak a kezelését. Irak 94 darabot vásárolt ezekből a berendezésekből, amelyeket a rádióknál állítanak munkába. Az iraki szakemberek másik csoportja

ugyancsak ezekben a napokban a berendezések átvételével foglalkozik a pécsi gyárban, ahonnan szeptember első felében szállítják el a darabonként 120—130 ezer forint értékű készülékeket rendeltetési helyükre. A stúdió-magnetofonokból ez év végétől nyolcszáz darabot szállít a pécsi gyár a moszkvai olimpiára is.

Érdekes témát tűzött napirendjére legutóbbi ülésén a KISZ szegedi járási bizottsága. A testület a lakóterületi munkabizottság jelentése alapján a községi és a tanyai KISZ-alapszervezetek tevékenységét elemzte, illetve hasznos javaslatokat tett a lakóterületi KISZ-munka továbbfejlesztésére.

Az eszmei, politikai nevelés területén fejlődés tapasztalható a szegedi járás alapszervezeteiben. Javult a politikai képzés rendszere, növekedett az oktatásban résztvevők száma. Öröndetes jelenség, hogy a foglalkozásokon egyre több a KISZ-en kívüli fiatal.

Talán a bejáró fiatalok helyzete a legnehezebb. Sok idejüket elvesz az állandó

A tanyai fiatalok élete és mozgalmi tevékenysége sok tekintetben különbözik a községek belterületén élőektől. Nagy részük a mezőgazdasásban, a háztájiban dolgozik, szabad idejük még kevesebb. Nehezen barátkoznak, társaságban nehezen oldódnak fel, a szórakoztató programokat azonban kedvelik. A tanyai fiatalok összefogására jó példa a domaszékiek, akik egy megüresedett tanyai iskolában klubot hoztak létre tavaly novemberben. A tanács nem adta el a megszűnt iskola épületét, hanem a művelődési házra bízta annak fenntartását. A klub minden szűrtőlükön üzemel, s rövid idő alatt olyan népszerű lett, hogy esténként még a szomszédos Dorozsmáról is rendszeresen átruccan tiztizenöt fiatal. Rőszkén és Sándorfalván ugyancsak működik tanyai klub, s készülődnek a ruzsaiak is, hogy építenek egyet maguknak. De nem kell különösebben méltatni ezeknek a kluboknak a jelentőségét, ha arra gondolunk, hogy számos helyen ezideig egy-egy vendéglőben, vagy kocsmában találkozhattak csak a fiatalok. Hamarosan KISZ-alapszervezetet hoznak létre a meglevő mag, a klub törzsgárdája köré.

Deme László új könyve

hogy a közelet (amely, leg-
alább hármas tagozódású,
a magánélet fölött a kisköz-
élettel, vagyis a társasági,
munkahelyi, alapszervi élet-
tel, ezek fölött, rájuk épül-
ten pedig a nagyközélettel,
az országgal) nyelve azért
olyan távoli a természetes
nyelvhasználattól, azért
olyan papiroszű, személyte-
len, mert nálunk a demok-

ratizálódás „fölfüről” hatolt „lefelé”. A kisközelet nem alulról, a család, a magánélet felől szerveződik, nem annak a folytatása; így a nyelve sem lehet a természetes, mindennapi nyelv megemelt, fegyelmezettebb változata. Hanem: minthogy az igazgatási nyelvből lett, tulajdonképpen folytatása a felszabadulás előtti bürokratikus, antidemokratikus igazgatási nyelvnek, a gyökerei pedig még a feudális latinba és a monarchiabeli osztrák-németbe nyúlnak vissza. Ezért nem építhetjük, növeszthetjük nyelvhasználati készségünket a mindennapi szintől fokozatosan, a kisközeletin át az országos közeletben megfelelő színűvé. Meg kell tanulnunk „közeletül”, a közeletnek viszont „embe-
rül”.

Ebben a — nyugodtan mondhatjuk — szórakoztató, mert érdekes, gondolatmozdító olvasmányban újszerű megállapításokat találunk a közéletiségről, az ismeretterjesztésben eddig elhanyagolt összefüggések tárnak fel a közéleti nyelvhasználat kérdéseiről. Deme László azt mondja,

Hat évvel ezelőtt több ezer fehér busát telepítettek a Balatonba. A növényevő halak fejlődése — a halászok szerint — rendkívül gyors. A 30 dekás súllyal betelepített busák többsége eléri a 4—5 kilót. Feltehető, hogy a hal jó életfeltételeket talált a Balatonban.

körülményeinek feltárása. A kutatók megfigyelik, hogy a tóban élő fehér busák milyen és mennyi algával táplálkoznak. Figyelemmel kísérik a halak növekedését és elsősorban arra a kérdésre keresnek választ, hogy a Balaton élővilágának táplálékláncolatában okozhatnak-e jelentősebb változást az idegen halak. Ezután dönthetnek csak az új halfajta nagyobb arányú betelepítéséről.

Alig múlt egy éve, hogy a Magyar Fotóművészek Szövetségének tagozataként megalakult a Fiatalok Művészeti Stúdiója. A 23 tagú, alkotó fiatal közösség először mutatkozik be Budapesten, a Magyar Munkásmozgalmi Múzeumban, a budavári palota épületében.

lyét társadalmunk életében. Tagjai két dologban hasonlítanak egymáshoz: egyikük sem érte még el 35. életévét, s valamennyien szoros szálakkal kötődnek a fotográfiához. A több mint 200 képet fölvonultató kiállítás tarka egyvelege természetesen merőben más elképzeléseket tükröz, erről tanúsodnak a címek is. Mutatóba, ajánlásul néhány: Lakótelepen, Akt, Példabeszéd, Mutatványos. Ami pedig a bemutatkozás után következhet: a Második — és a többi.

S. E.